

LÅNGSIKTIG PROGNOTISERING AV UTBILDNINGS- OCH KUNSKAPSBEHOVEN INKLUSIVE PROGNOTISERING AV KOMPETENSKLUSTER

Prioritering 3: Utveckling av kompetens-, innovations- och servicesystem som främjar arbetsmarknadens verksamhet

Ansvarig expert för utvecklingsprogrammet/temaområdet:

Specialplanerare Ville Heinonen, tfn (09) 160 77098, vile.heinonen@minedu.fi

Finansieringsmyndighet: Utbildningsstyrelsen, kontaktperson: Skolråd Heli Kuusi, tfn (09) 7747 7600, heli.kuusi@oph.fi

Samhället, arbetslivet och individernas utbildningsbehov kommer att förändras avsevärt i framtiden. Den internationella ekonomiska konkurrensen och de kraftiga förändringarna i befolkningens ålderstruktur gör att samhällets och arbetslivets kompetensbehov förändras på ett snabbt och delvis svårförutsebart sätt. Utbildningssystemet lever dessutom under allt större effektivitets- och produktivitetskrav. En utbildning bör vara så användbar som möjligt, både för arbetslivet och för individen själv. Dessutom bör utbildningsarrangemangen motsvara både individens och arbetslivets behov.

I syfte att skapa bättre förutsättningar för välriktad utbildning används en del av resurserna inom ESF-programmets tredje insatsområde för att finansiera en långsiktig prognostisering av utbildnings- och kompetensbehov. Genom att producera gedigen och heltäckande information om hur utbildnings- och kompetensbehoven utvecklas stödjer man den nationella konkurrenskraften och medborgarnas utbildningsmässiga likvärdighet.

Utvecklingsprogrammet kan användas för att finansiera:

- Projekt för kvantitativ prognostisering av utbildningsbehov, branschspecifik prognostisering medräknad
- Projekt för kvalitativ prognostisering av utbildnings- och kompetensbehov
- Klusterorienterad prognostisering av utbildningsbehov

Prognoser av utbildnings- och kompetensbehov är viktiga för den kvantitativa dimensioneringen av utbildning. En kvalitativ prognostisering gynnar utvecklingen av läroplans- och examensgrunder hos utbildningsarrangörer och vid högskolor samt på nationell nivå. Prognostiseringsprojekten stödjer dessutom beredningsarbetet för Statsrådets utvecklingsplan för utbildning och forskning, som utfärdas med fem års mellanrum. Prognosverksamheten, i synnerhet den klusterorienterade prognostiseringen, stödjer även arbetet inom samordningsgruppen för prognostisering av utbildningsbehov, som hör till utbildningskommissionssystemet.

Prognostiseringen av utbildnings- och kompetensbehov har en central ställning i regeringsprogrammet för statsminister Matti Vanhanens andra regering. Programmet fastställer bl.a. att "Regeringen reformerar grunderna för prognostiseringen för att de kvalitativa och kvantitativa kompetens-, utbildnings- och forskningsbehoven samt arbetslivets behov skall

kunna tillgodoses bättre". Denna reformprocess är möjlig tack vare projekt som stöds av utvecklingsprogrammet.

Utvecklingsprogrammet ger också tillgång till omfattande lokal sakkunnighet för prognostiseringen av utbildnings- och kompetensbehov samt för dess utveckling, vilket gör att sambandet mellan prognostiseringen och regionernas strategiska utveckling kan förstärkas. Utvecklingsprogrammets prognosverksamhet kompletterar Utbildningsstyrelsens grundläggande prognosverksamhet och skapar förutsättningar att utveckla denna.

Utbildningskommissionssystemet, som omfattar samtliga utbildningsområden, skall få en samordningsgrupp för prognostisering av utbildningsbehov. Gruppens uppgift är att prognostisera nya regionala och riksomfattande kompetenskluster och stödja en gynnsam utveckling av dessa. ESF-utvecklingsprogrammet kan skapa resurser också för detta viktiga insatsområde inom den regionala och branschvisa utvecklingen.

Beslut som rör projekten fattas av Utbildningsstyrelsen. För att säkra att utvecklingsprogrammet är samhälleligt och utbildningspolitiskt ändamålsenligt skall samordningsgruppen för prognostisering av utbildningsbehov fungera som styrgrupp. Ordförande för samordningsgruppen är undervisningsministeriet.

Prognosverksamheten inom utvecklingsprojektet skall skapa förutsättningar för en utbildning som å ena sidan motsvarar arbetskraftens behov på bästa möjliga sätt, och å andra sidan stödjer den regionala utvecklingen. Prognoserna är centrala verktyg när det gäller att utveckla den regionala och den nationella konkurrenskraften. Prognostiseringen av utbildnings- och kompetensbehov bidrar till att minska utslagning och främja lyckade individuella utbildningsval. Samtidigt ger det möjlighet till samarbete på flera nivåer och mellan flera olika aktörer.

Utbildningsstyrelsen ansvarar för konkreta beslut som rör programmet, beredningsarbetet och respektive ansökningsförfaranden. I sitt arbete har Utbildningsstyrelsens stöd av en styrgrupp som leds av undervisningsministeriet. Styrgruppen skall övervaka sambandet mellan beslutsprocesserna och den nationella utvecklingspolitiken. De första projekten kan startas på hösten 2007.

Programmets resurser uppgår till sammanlagt 5 712 300 euro.